

Fakulta architektury VUT
Poříčí 273/5
639 00 Brno

Váš list:

Naše číslo:

Vybavuje:

V Bratislave

357/2016

31. janúára 2016

Vec: Oponentský posudok dizertačnej práce

Dizertantka: Ing.arch.Anna Koželouhová, Fakulta architektury, Ústav navrhování, Vysoké učení technické v Brně

Vedúca dizertačnej práce: doc.Ing.arch.Dagmar Glosová,PhD.

Téma: Udržitelnost' bývání a bytové výstavby / Princípy udržitelnosti aplikované v segmente podporovaného bývání v České republice

Udržateľnosť bývania má viacero dôležitých aspektov, ktoré pomáhajú, aby bol tento cieľ postupnými krokmi sledovaný a naplňaný. Táto snaha súvisí s vytváraním rôznorodých rozvojových scenárov, ktoré sa snažia uspokojiť nároky širokej škály užívateľov. Právo na bývanie, zakotvené od roku 1948 vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, zaväzuje kultúrnu spoločnosť, aby zabezpečila bývanie pre všetky vrstvy obyvateľstva. Nielen bohatí, ale i chudobnejší a chudobní majú právo dôstojne bývať. Potreba tvorby diverzifikovaných scenárov bývania je aktuálnou úlohou architektonického povolania nielen v polohe praktickej ale i teoretickej.

Dizertačná práca Anny Koželouhovej sa zaoberá aktuálnymi rôznorodými scenármi podporovaného bývania, pričom sleduje tento segment v Českej republike a v Rakúsku, analyzuje a porovnáva bytovú politiku i konkrétne ukazovatele vo Viedni a v Brne.

Dizertačná práca je mimoriadne systematickým pojednaním danej problematiky s predcízne spracovanou a následne i dostatočne naplnenou analyticky - syntetickou metodickou kostrou. Práca má vysoko aktuálny charakter, má vhodne a jednoznačne vyšpecifikovaný predmet výskumu. Jeho zacielenie na segment podporovaného bývania vo vzťahu k udržateľnosti bol dobrým rozhodnutím, ktoré umožnilo dizertantke zúžiť problematiku a ísť do jej hĺbky.

Prehľadne spracovaná kapitola 5: Súčasný stav riešenej problematiky, poskytuje výborný prierezový pohľad na riešený problém od širších európskych kontextov, cez lokálne charakteristiky v ČR a Rakúsku, ktoré sú v práci hodnotené v európskych súvislostiach. Napríklad systém hodnotenia udržateľného rozvoja v Českej republike vychádza z celoeurópskeho systému indikátorov, ktoré sú v práci charakterizované.

Podrobne je spracovaný aktuálny prehľad so zvýraznením podstatných bodov koncepcie bytovej politiky mesta Brno i Viedne. Cieľom tejto časti je poukázanie na špecifické momenty v sledovaných mestách. Mimo iného i poznatok, že podiel jednočlenných domácností vo Viedni vzrástol od roku 2000 do roku 2013 z 22 na 48 %, čo vyvoláva akútnu potrebu tzv. SMART-Wohnungen. Brno je zase v kontexte ČR jedno z mála miest, ktoré si ponechalo viac ako 50% bytového fondu vo svojom majetku. V počte vysokoškolákov na 10 tisíc obyvateľov dvojnásobne prevyšuje Viedeň. Viedeň má pestrejšiu multikultúrnú skladbu ako Brno. Podiel cudzincov je vo Viedni vyšší – takmer ¼ obyvateľov Viedne tvoria cudzinci, kým v Brne je len 6% cudzincov.

Za podstatnú časť výskumu považujem kapitolu 6: Analytický výskum vybraných ukazovateľov mesta Brno a Viedne. Autorka sa sústredila na obyvateľstvo, štruktúru bytového fondu, ekonomické ukazovatele, geografiu a podnebie, pričom používa prehľadné hodnotiace a porovnávacie grafy. Grafické analýzy preukazujú odlišnosti, ktoré vyplývajú z rozdielnej spoločensko-ekonomickej situácie porovnávaných krajín, ale aj z odlišného historického vývoja segmentu bývania. Kým história podporovaného bývania v Rakúsku siaha až do obdobia rakúsko-uhorskej monarchie, v Českej republike štátom podporované bývanie vzniká až počas prvej svetovej vojny. Z celkového bytového fondu tvoria vo Viedni nájomné byty 78%, v Brne 43% (viď s.132).

Výskumná časť je vhodne dokladovaná aktuálnymi príkladmi z bytových domov realizovaných v troch najväčších rozvojových oblastiach Viedne: Nordbahnhof, Sonnwendviertel a Seestadt Aspern. Na príkladoch dokumentuje aktuálne udržateľné scenáre bývania, ktoré sú na princípe podporovaného bývania rôznorodo tematicky orientované.

V záveroch autorka používa na vyhodnotenie výskumu Swot analýzu. Závery v takejto podobe však vyznievajú veľmi všeobecne. Bolo by vhodnejšie viac konkretizovať odporúčania a požiadavky vo vzťahu k aktuálnej tvorbe koncepcie bytovej politiky mesta Brna. Rovnako mohla autorka odporučiť niektorý z viedenských modelov podporovaného bývania a aplikovať ich na podmienky Brna. Informačná platforma, ktorú sa autorke v práci podarilo zostaviť ju k takýmto záverom priam nabádala.

Napriek tejto pripomienke má práca výbornú úroveň spracovania, po obsahovej i formálnej stránke. Prináša aktuálne hodnotenie i výskum sektoru obecného nájomného bývania, ktoré je možné aplikovať v aktuálnej praxi.

Prácu považujem pre vedný odbor za prínosnú, aktuálnu i v praxi aplikovateľnú. Na záver by som dala autorke otázky do diskusie:

„Ktoré z funkčných modelov sociálnej bytovej politiky by ste uplatnili pre mesto Brno a akými krokmi by ste ho začali realizovať. Čo považujete v tomto kontexte za najdôležitejšie? “

Dizertačnú prácu odporúčam prijať podľa platných predpisov k obhajobe a následne po obhájení oponentských pripomienok odporúčam Ing. arch. Anne Koželouhovej prideliť vedecko - akademický titul: „philosophiae doctor“ (PhD.).

doc. Ing. arch. Andrea Bacová, PhD.